

Országos hatósági ellenőrzési terv a fővárosi és megyei kormányhivatalok szociális gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörben eljáró szervezeti egységei részére

A fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 66/2015. (III. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 7. § (1) bekezdése szerint a szakmai irányító miniszter legkésőbb az ellenőrzési időszakot megelőző 45. napig országos hatósági ellenőrzési tervet készít az irányítási jogkörébe tartozó feladatok tekintetében a fővárosi és megyei kormányhivatalok által lefolytatandó hatósági ellenőrzésekről, és gondoskodik annak az általa vezetett minisztérium honlapján történő közzétételéről.

A Korm. rendelet 7. § (2) bekezdése szerint a fővárosi és megyei kormányhivatal a szakmai irányító miniszterek által kiadott országos hatósági ellenőrzési tervek alapján készíti el a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) szerinti hatósági ellenőrzési terveit az ellenőrzési időszakot megelőző 15. napig.

A gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet 1. § (3) bekezdés szerint a fővárosi és megyei kormányhivatal gyermekvédelmi és gyámügyi feladatköreinek gyakorlásával összefüggésben az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 9. § f)-i) pontjában meghatározott, valamint a törvényességi és szakszerűségi ellenőrzési hatásköröket szakmai irányító miniszterként a gyermek és ifjúság védelméért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) gyakorolja.

A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről szóló 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Sznyr.) 5. § (1) bekezdése szerint a megyei működést engedélyező szerv feladatköreinek gyakorlásával összefüggésben a törvényességi és szakszerűségi ellenőrzési hatásköröket szakmai irányító miniszterként a szociál- és nyugdíjpolitikáért felelős miniszter gyakorolja.

Jelen országos hatósági ellenőrzési terv a fővárosi és megyei kormányhivatalok szociális, gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörben eljáró szervezeti egységei által készítendő hatósági ellenőrzési tervek szakmai minimum tartalmát határozza meg.

Az ellenőrzési terveket a szakmai irányító miniszter által meghatározott szakmai szempontok figyelembe vételével kell összeállítani.

a) Az ellenőrzési tervben meg kell határozni a tárgyidőszakban lefolytatni tervezett ellenőrzések számát és típusát.

a.1. Az elsőfokú államigazgatási szervek **gyámhatósági ügyekkel kapcsolatos** (ideértve a gyermekvédelmi pénzbeli ellátásokat is) **hatósági tevékenységének** ellenőrzéséhez kapcsolódóan az ellenőrzési terv tartalmazza a tárgyidőszakban lefolytatandó ellenőrzések ütemezését, az ellenőrizendő hatóságok megnevezését (havi bontásban).

a.1.1. Az ellenőrzések ütemezését oly módon kell meghatározni, hogy legalább 4 évente valamennyi gyámhivatal tevékenysége **átfogó ellenőrzésre**, és valamennyi jegyző tevékenységének **jogszerűsége ellenőrzésre** kerüljön.

a.1.2. Az adott évre vonatkozó országos ellenőrzési tervben meghatározott kiemelt területeken **téma-, cél- és utóvizsgálat lefolytatása** szükséges. Az egyes vizsgálatok szempontjait a c) pont ismerteti.

a.2. Az elsőfokú államigazgatási szervek **szociális pénzbeli és természetbeni ellátásokkal** kapcsolatos **hatósági tevékenységének** ellenőrzéséhez **kapcsolódóan** az ellenőrzési terv tartalmazza a tárgyidőszakban lefolytatandó ellenőrzések ütemezését, az ellenőrizendő hatóságok megnevezését (havi bontásban).

Az ellenőrzések ütemezését oly módon kell meghatározni, hogy legalább 4 évente valamennyi járási hivatal tevékenysége – az adott évre vonatkozó éves ellenőrzési tervben

meghatározott kiemelt területeken – törvényességi és szakszerűségi ellenőrzés keretében ellenőrzésre kerüljön. A 2017. évi kiemelt területeit a c.4. pont ismerteti.

a.3. A szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltató tevékenység ellenőrzéséhez kapcsolódóan az ellenőrzési terv tartalmazza a tárgyidőszakban lefolytatandó ellenőrzések ütemezését, az ellenőrizendő szolgáltatók, intézmények megnevezését (havi bontásban). Az ellenőrzések ütemezését oly módon kell meghatározni, hogy legalább az Sznyr.-ben meghatározott gyakorisággal valamennyi szolgáltató, intézmény ellenőrzésére sor kerüljön. Az ellenőrzés során vizsgálni kell, hogy a szolgáltató, intézmény a jogszabályokban és a szolgáltatói nyilvántartásban foglaltaknak megfelelően működik-e. A 2017. évi ellenőrzések során követendő kiemelt szempontokat a c.2. pont tartalmazza.

b) Az ellenőrzési tervben a tervezett ellenőrzésekre vonatkozó információk legszélesebb körét nyilvánosságra kell hozni, oly módon, hogy ez az ellenőrzések hatékonyságát ne veszélyeztesse.

Az elsőfokú államigazgatási szervek hatósági tevékenységének ellenőrzéséhez kapcsolódóan, továbbá a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltató tevékenység ellenőrzéséhez kapcsolódóan az ellenőrzési terv tartalmazza az **ellenőrzés módját** (helyszíni ellenőrzés, adat- és információkérés, iratellenőrzés stb.). Szükség szerint az ellenőrzési terv meghatározza az ellenőrzés alapjául szolgáló dokumentumok típusát.

c) Az ellenőrzési tervnek tartalmaznia kell a vizsgálat tárgyára vonatkozó azon információkat, amelyek alapján az ellenőrzött hatóságok és intézmények biztosítani tudják az ellenőrzés sikerességéhez szükséges feltételek rendelkezésre állását. Az ellenőrzési tervben általános vizsgálati szempontként meg kell határozni, hogy mely jogszabályok alkalmazásának vizsgálatára kerül sor. Ismertetni kell továbbá a célvizsgálat speciális szempontjait.

2017. tárgyévben a hatósági és szolgáltató tevékenységek ellenőrzése során kiemelt cél az alábbi szakmai szempontok vizsgálata.

c.1. A gyámügyi igazgatás tekintetében 2017. évben kiemelt cél a gyermeki és ügyféli jogok biztosítása érdekében az alábbi tevékenységek ellenőrzése:

Témavizsgálat - A települési önkormányzat jegyzője szünidei gyermekétkeztetéshez kapcsolódó tájékoztatási kötelezettségének teljesülése

- Vizsgált időszak: 2016. január 1. – 2016. december 31.
- Vizsgálat módszere: adatszolgáltatás arról, hogy a települési önkormányzat jegyzője milyen módon tett eleget a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 13/B. § (1)-(7) bekezdéseiben foglalt tájékoztatási kötelezettségének (szünidei gyermekétkeztetés lehetőségéről való tájékoztatás a tárgyév május 15. és szeptember 15. napjáig, valamint a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet megállapításával egyidejűleg; a család- és gyermekjóléti szolgálat értesítése a tájékoztatás címzettjeiről; a család- és gyermekjóléti szolgálat által végzett személyes megkeresések; a helyben szokásos módon, valamint az intézményi gyermekétkeztetést biztosító intézményeken keresztül történő tájékoztatás).
- Határidő: 2017. június 30.

Célvizsgálat - A gyámhatóság által a gondnokság alá helyezett személyek ügyében bírósági felülvizsgálat hivatalból történő kezdeményezése, a jogszabályban előírt ütemezés szerint [Ptké. 6.§]

- Vizsgált időszak: 2016. január 1. – 2016. december 31.
- Vizsgálat módszere: meghatározott szempontok (1. sz. melléklet) szerinti adatszolgáltatás
- Határidő: 2017. június 30.

Célvizsgálat - A gyermekvédelmi gyám kirendelésének gyakorlata és tevékenységének felügyelete 2016. évben

- Vizsgált időszak: 2016. január 1. – 2016. december 31.
- Vizsgálat módszere: meghatározott szempontok (1. sz. melléklet) szerinti adatszolgáltatás
- Határidő: **2017. június 30.**

Célvizsgálat – A nevelési felügyelet elrendelésének és felülvizsgálatának gyakorlata

- Vizsgált időszak: 2016. január 1. – 2016. december 31.
- Vizsgálat módszere: meghatározott szempontok (1. sz. melléklet) szerinti adatszolgáltatás
- Határidő: **2017. február 28.**

c.2. A szociális és gyermekjóléti szolgáltató tevékenység ellenőrzéséhez kapcsolódóan meg kell határozni, mely jogszabályi előírások érvényesülésének vizsgálatára kerül sor, és az előírásoknak nem megfelelő működés esetén meg kell jelölni az egyes alkalmazható szankciókat.

A 2017. évi rendes ellenőrzések keretében kiemelt figyelmet kell fordítani az ellátotti jogok érvényesülésére.

A tapasztalatokra az éves hivatali beszámolóban szükséges kitérni.

c.3. A gyermekvédelmi szakellátás vizsgálata során kiemelt terület:

Témavizsgálat: A működést engedélyező szerv a nevelési felügyelet elrendelésének gyakorlatával kapcsolatban a személyi és tárgyi feltételek teljesülésén túl vizsgálja a jogszabályban és a gyámhatósági döntésben foglaltak végrehajtásának gyakorlatát.

- Vizsgált időszak: 2016. január 1. – 2016. december 31.
- Vizsgálat módszere: valamennyi vonatkozó iratanyag vizsgálata, helyszíni ellenőrzés, gyermekkel, az ellátást biztosító intézmény, hálózat képviselőjével és a gyermekvédelmi gyámmal folytatott beszélgetés, a gyermekjogi képviselőtől tájékoztatás kérése.
- Határidő: **2017. június 30.**

c.4. A szociális és gyermekvédelmi pénzbeli és természetbeni ellátásokkal kapcsolatban kiemelt terület:

c.4.1. Az aktív korúak ellátására vonatkozó jogszabályok érvényesülésének vizsgálata valamennyi járási hivatal esetében, különös tekintettel a felülvizsgálati eljárásra vonatkozó szabályok betartására.

- Vizsgált időszak: 2016. január 1.-2016. december 31.
- Vizsgálat módszere: iratanyag vizsgálata, szükség esetén helyszíni ellenőrzés
- Határidő: a megállapítások eredményeit 2017. július 31-ig kérjük megküldeni az stf@emmi.gov.hu e-mail címre.

c.4.2. A jogosulatlanul igénybe vett aktív korúak ellátása mértékének és a megtérítéshez kapcsolódó gyakorlatnak a vizsgálata valamennyi járási hivatal esetében.

- Vizsgált időszak: 2016. április 1.- 2016. december 31.
- Vizsgálat módszere: adatszolgáltatás. Az ellenőrzés során 2016. december 31-i fordulónappal kérjük vizsgálni a 2. sz. mellékletben foglalt táblázat szerinti szempontokat. A vizsgálat eredményeit az EXCEL táblázat szerinti formátumban kérjük megküldeni. A jogosulatlanul és rosszhiszeműen igénybevett ellátások

megtérítésével kapcsolatos gyakorlati tapasztalatokat kérjük szöveges beszámoló formájában is összeállítani.

- Határidő: A megállapítások eredményeit 2017. augusztus 31-ig kérjük megküldeni az stf@emmi.gov.hu e-mail címre.

c.4.3. Az otthonteremtési támogatás megállapítására, felhasználására, elszámolására vonatkozó jogszabályi rendelkezések érvényesülésének vizsgálata valamennyi járási hivatal esetében (Gyvt. 25-27. §, Gyer. 77-81. §) különös tekintettel:

- a támogatási összegek meghatározásának helyességére,
- az otthonteremtési támogatás céljához igazodó kifizetési mód és elszámolási határidő meghatározásának helyességére,
- a határozatok tartalmi elemeinek teljességére (Gyer. 79. § (1) bekezdése), ideértve a határozatok megfelelő indokolással történő ellátását is,
- a határidőben történő elszámolásra és a felhasználás elfogadására,
- a 2016. május 1-jétől bevezetett jogszabályi változások érvényesülésére (támogatás összegét érintő módosítás, bérleti jogviszony létesítését érintő módosítás, államilag támogatott lakás-előtakarékossági programban való részvételre megállapított támogatást érintő módosítások), ideértve a Gyvt. 177. §-a és a Gyer. 197. § (2)-(4) bekezdései szerinti átmeneti rendelkezések végrehajtását is.

- Vizsgált időszak: 2016. január 1. – 2016. december 31.
- Vizsgálat módszere: iratanyag vizsgálata, szükség esetén helyszíni ellenőrzés
- Határidő: a megállapítások eredményeit 2017. július 31-ig kérjük megküldeni az stf@emmi.gov.hu e-mail címre.

d) Az ellenőrzési terv összefoglalóan tartalmazza az előző tárgyévi ellenőrzések tapasztalatait, illetve azt, hogy ezen tapasztalatok mennyiben befolyásolták a tárgyévi ellenőrzési terv kialakítását.

e) A fővárosi és megyei kormányhivatalok szociális, gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörben eljáró szervezeti egységei ellenőrzési terveiket honlapjukon közzéteszik.

A fővárosi és megyei kormányhivatalok szociális, gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörben eljáró szervezeti egységei részére szóló 2017. tárgyévi hatósági ellenőrzési tervet jóváhagyom és közzétételéhez hozzájárulok:

Budapest, 2016. november 18.

.....
Czibere Károly